

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat perusmaksun kohtuullistamisen osalta

Päätös	Jätelautakunta päätti hyväksyä esitetyt perusteet perusmaksun kohtuullistamiselle.
Päätösehdotus	Jätelautakunta päättää hyväksyä esitetyt perusteet perusmaksun kohtuullistamiselle.
Esittelijä	vs. jätehuoltokoordinaattori Martta Kantele
Valmistelija/lisätiedot	jätehuoltosuunnittelija Veera Petäsno, p. 050 325 1445
Selostus	Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisen jätehuollon perusmaksun käyttöönotosta on päätetty jätelautakunnan kokouksessa 22.10.2020 § 53. Perusmaksu otetaan käyttöön vuoden 2022 alusta alkaen. Perusmaksulla voidaan jätelain mukaan kattaa muun muassa jäteneuvonnan kulut, rekisterin ylläpito, vaarallisten jätteiden vastaanotto ja muut alueelliset jätteen vastaanottopaikkojen perustamisen ja ylläpidon kulut, sekä jätehuoltoviranomaisen toiminta.

Jätetaksassa määritellään perusmaksun määräytymisperusteet. Vakituisen asunnon perusmaksu veloitetaan kaikilta asuinkiinteistöiltä, joilla on yksi tai useampia asuinhuoneistoja sekä muilta kiinteistöiltä, joita käytetään vakituiseen tai tilapäiseen asumiseen. Perusmaksu on vuosimaksu. Perusmaksun suuruus määräytyy asuinhuoneistojen lukumäärän ja käyttötarkoituksen perusteella. Tyhjiällä olevilta asuinkiinteistöiltä peritään vapaa-ajan asunnon perusmaksu. Pientaloille, vapaa-ajan asunnoille sekä kerros- ja rivitalohuoneistoille on omat maksuluokkansa.

Maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saamisesta kirjallinen muistutus kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Muistutuksen johdosta on tehtävä päätös ja maksuvelvolliselle on lähetettävä muuttuneesta maksusta uusi jätelasku.

Tausta

Jätelain 81.2 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi kohtuullistaa jätemaksun tai jättää sen perimättä, mikäli se on kohtuuton jätteen määrä, palvelutaso tai jätteen käsittely huomioon ottaen.

Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto on 21.5.2012 hyväksynyt jätelautakunta Kolmenkierron johtosäännön. Johtosäännön mukaan jätelautakunta voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle. Jätelain mukaisia lautakunnalle kuuluvia viranomaistehtäviä ovat muun muassa jätemaksujen määrääminen, kohtuullistaminen ja muistutusten käsittely (81 §).

Jättemaksujen kohtuullistamiset tai perimättä jättämiset ovat tyypillisesti sellaisia, joissa jätehuoltopalvelun käyttöä ei voida vaikeudetta kohtuullisin kustannuksin valvoa ja luotettavasti selvittää.

Kiinteistö voi pienentää jättemaksujaan muun muassa hankkimalla kompostorin ja pidentämällä kiinteistökohtaisten kuivajäteastian tyhjennysvälin 8 viikkoon. Myös yhteiset kuiva-/sekajäteastiat lähellä sijaitsevien kiinteistöjen kanssa ovat mahdollisia, mikä niin ikään pienentää jätehuollon järjestämisestä aiheutuvia kuluja. Kiinteistön ollessa täysin tyhjiillään, esimerkiksi vapaa-ajan asunnot talvikauden, voi jätteenkuljetuksen keskeyttää määräajaksi omalla ilmoituksella etukäteen jätteenkuljetusten asiakaspalveluun eikä maksua jätteenkuljetuksista tällöin peritä.

Periaatteet perusmaksun kohtuullistamiselle

Jätelain mukaan perusmaksun kokonaan perimättä jättäminen ei ole useinkaan mahdollista. Kiinteistön haltijalla on lain mukaan vastuu jätehuollon infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista, vaikka kiinteistöllä olevissa rakennuksissa ei oleskeltaisi taikka tuotettaisi jätettä kyseisenä laskutuskautena. Perusmaksun kohtuullistamispäätökset ja päätökset jättää perusmaksu kokonaan perimättä, edes määräajaisesti, kasvattaa riskiä alueen kiinteistöjen omistajien ja asukkaiden epätasa-arvoiselle kohtelulle. Perusmaksua on kohtuullistettu jo jätetaksassa siten, että tyhjiillään olevasta asuinhuoneistosta menee alhaisempi, vapaa-ajan asunnon perusmaksu.

Perusmaksu peritään jokaisesta jätelautakunta Kolmenkierron toimialueen rakennus- ja huoneistorekisteriin merkitystä asunnosta ja vapaa-ajan asunnosta, vaikka kiinteistöllä olisi useampia ko. rakennuksia. Perusmaksua ei jätetä sen perusteella perimättä, että asuinrakennukset sijaitsevat lähellä toisiaan esimerkiksi samassa pihapiirissä saman haltijan käytössä. Pihapiiri ei ole vakiintunut käsite, eikä sille ole selkeää kuvausta. Kiinteistöjen todellisen käytön valvonta on käytännössä mahdotonta.

Jätehuollon järjestämisvelvollisuus lakkaa, kun rakennus poistuu rakennus- ja huoneistorekisteristä. Rakennuksen käyttökelvottomuus ei ole peruste perusmaksun kohtuullistamiselle, sillä maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:n mukaan rakennus on pidettävä käyttökelpoisessa kunnossa.

Jätehuoltoviranomainen ei myöskään ole toimivaltainen viranomaisen arvioimaan rakennusten kuntoa esimerkiksi kuvien perusteella, eikä siten voi ilman muun viranomaisen lausuntoa keskeyttää perusmaksun perimistä. Viranhaltijan vastuulle jäisi liikaa tulkinnanvaraa esimerkiksi rakennuksen kunnosta tai käytöstä. Jätehuoltoviranomainen perustaa rakennustietonsa rakennus- ja huoneistorekisteriin, joten rakennuksen omistajan on

huolehdittava siitä, että kaikki muutokset rakennustiedoissa kirjataan sinne. Jätehuoltoviranomaisen ei ole tarkoituksenmukaista koota erillistä rekisteriä rakennustiedoista itselleen, vaan on huolehdittava siitä, että mahdolliset tietoon tulevat muutokset ovat toimivaltaisten viranomaisten tiedossa. Jos asuinrakennus on purkukuntoinen, omistajan tulee hakea kunnan rakennusvalvonnasta purkamislupaa tai tehdä purkamisilmoitus ja purkaa rakennus. Näin rakennus saadaan poistettua rakennus- ja huoneistorekisteristä.

Vaikka asuinrakennus ei olisi käytössä, tulee jätehuoltojärjestelmän varautua mahdollisen jätteen syntymiseen. Siksi rakennuksen tyhjillään olo ei ole peruste perusmaksun perimättä jättämiselle. Jätehuoltoviranomainen ei myöskään voi valvoa rakennuksen todellista käyttöä. Taksa on rakennettu niin, että siinä on huomioitu jo kiinteistöt, joissa ei asuta vakituisesti.

Tiedoksi	Toimialueen kunnat
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto / Kuntalaki

TIEDOKSIANTO

Tiedoksiantaja Kirsi Lahti
palvelusihteeri

Annettu tiedoksi sähköisesti
Päivämäärä: 20.12.2021

MUUTOKSENHA KUOHJE

Muutoksenhakuohje löytyy päätösotteen lopusta.

Muutoksenhakukielto / Kuntalaki

Pykälät: 74-85

Yllämainittuihin päätöksiin ei voi tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.